

Adviesraad Sociaal Domein HBLL

p/a R.J. Manschot, voorzitter

Email: manschot_rj@hotmail.com

Het College van Burgemeester en Wethouders

Van de Gemeente Eemnes,

T.a.v. mevrouw wethouder W. de Boer

Hulzen, 21 januari 2021

**Onderwerp: Advies op de (tussentijdse) bestuursrapportage en de aanpak kostenstijgingen.
Sociaal Domein, gemeente Eemnes**

Geachte College,

De Adviesraad Sociaal Domein HBLL heeft kennisgenomen van de bestuursrapportage 2019 en de tussentijdse rapportage 2020 voor het gehele HBEL-gebied en van de voorgenomen aanpak kostenstijgingen Sociaal Domein in de gemeente Eemnes.

In de komende tijd zal de Adviesraad over de verschillende onderdelen van de uitwerking van het beleid Sociaal Domein om een reactie gevraagd worden. De verordening Sociaal Domein wordt in 2021 verschillende keren aangepast en vooral voor advies voorgelegd aan onze Adviesraad. Wij hebben daarom besloten op dit moment geen uitgewerkt advies te geven over de voorgenomen aanpak kostenstijgingen en ons te beperken tot een eerste en algemene reactie daarop.

De Adviesraad begrijpt dat aanhoudende kostenstijgingen binnen het Sociaal Domein maatregelen vereisen. Om die noodzakelijke bezuinigingen te kunnen realiseren is een aantal politieke keuzes gemaakt die door de Adviesraad gerespecteerd dienen te worden. Daarbij ziet de Adviesraad in de huidige aanpak risico's mogelijk maatschappelijk ongewenste gevolgen van die maatregelen. Om die reden keurt de Adviesraad de voorgenomen aanpak, zoals die nu bekend is, vooralsnog af. De reden voor onze afkeurende, eerste reactie is gelegen in het ontbreken van een deugdelijke cijfermatige onderbouwing van de geplande besparingen. Hierdoor is het voor de Adviesraad niet mogelijk om de gepresenteerde algemene cijfermatige opstellingen te beoordelen op hun merites. De Adviesraad kan hierbij niet anders concluderen, dan dat er wellicht opnieuw (fors) bezuinigd moet worden als de nu beoogde omhuigingen niet tot de gekozen uitkomsten leiden. Het uitgangspunt dat de besparingen mede ingeschat zijn op het verwacht gebruik van andere regelingen ziet de adviesraad ook als een risico om de gekozen taakstelling te behalen.

Ook in Eemnes – zo beschrijft u in de Kadernota Ombuigen 2021- 2024 (blz. 86) – wordt de aanpak van de kostenstijgingen uitgevoerd langs de vier sporen van transformatie, versobering, regulering van de toegang, en verhogen van de inkomsten (met eigen bijdragen). De uitvoering betreft een heel pakket aan bezuinigingen, waarbij de risicobeheersing, zowel sociaal als economisch niet is uitgewerkt.

De Adviesraad waardeert dat u in de Kadernota expliciet als een van de twee doelstellingen formuleert dat de gemeente voorzieningen beschikbaar wil houden voor kwetsbare inwoners. Helaas komt dit niet altijd tot uiting in de voorgenomen plannen. Dat inwoners altijd een beroep kunnen doen op de hardheidsclausule is geen garantie dat de minst kwetsbaren worden ontzien. Gerustgesteld is onze raad daarom nog niet.

Interessant en positief acht de Adviesraad uw tweede doelstelling van tijdelijke verhuizing naar een "aangepaste woning of woonvorm". Graag verneemt de Adviesraad hoe het college in Eemnes deze doelstelling uitwerkt en integreert in het overige gemeentelijk beleid. In ieder geval gaan wij er van uit dat uw college alleen verhuizingen hoogt binnen Eemnes zelf.

Hetgeen uw college zegt over woningaanpassingen (blz. 93/94 van de kadernota) is zonder nadere toelichting niet duidelijk. Gaat uw college nu wel of niet 'mee' met de ambtelijke voorstellen tot bezuinigingen op dit punt? Bij de voorgenomen beperking van de maatwerkvoorzieningen op grond van de WMO en de Jeugdwet, wordt ingezet op andere, goedkopere ondersteuning via het maatschappelijk voorveld. In hoeverre het volume daarvan toereikend is en kosten daardoor (deels) worden verplaatst, is de Adviesraad niet duidelijk. Evenmin is het maatschappelijk rendement toereikend in kaart gebracht.

Het is de Adviesraad niet duidelijk waar de verwachting, dat het beoogde (goedkopere) aanbod voldoende aanwezig is en een gewenst resultaat voor de hulpvraag van de inwoner genereert, op is gebaseerd. Onduidelijk is ook in hoeverre de in te voeren budgetplafonds zullen leiden tot ongewenste wachtlijsten en wellicht tot een uiteindelijk zwaardere hulpvraag. Tenslotte vraagt de Adviesraad voor de meest kwetsbare inwoners, waarover u ook spreekt in uw Eemnesser Kadernota, een extra vangnet. Stapeling van zorg is niet altijd een vermijdbaar en onwenselijk verschijnsel, maar komt ook voor vanwege een complexe en meervoudige problematiek van deze inwoners.

De Adviesraad ziet dat in uw Eemnesser Kadernota meer dan elders de ambtelijke geïnventariseerde bezuinigingsmogelijkheden en de gemaakte bestuurlijke keuzes openlijk uiteen zijn gezet. Soms echter, juist ook bij relatief iets grotere posten zoals de specialistische begeleiding WMO, zijn de gegeven 'motiveringen' zodanig kort en cryptisch (zoals op blz. 98) dat zij niet werkelijk een rechtvaardiging vormen voor het desbetreffende bezuinigingsbesluit.

De Adviesraad is er wel mee ingenomen dat uw college (anders dan enkele andere colleges binnen het HBEL-gebied) niet heeft ingestemd met de beëindiging van het mantelzorgcompliment. In een recent afzonderlijk advies zijn wij nader ingegaan op het in onze ogen grote belang van de mantelzorg en de waardering vanuit de gemeente hiervoor.

Gelet op het vorenstaande verzoekt de Adviesraad om, naast de geplande adviesaanvragen en andere informatiemomenten, tijdig te worden geïnformeerd als de gestelde doelen niet of gedeeltelijk gehaald worden, opdat hij kan meedenken over alternatieve wegen hoe de noodzakelijke bezuinigingen binnen het Sociaal Domein ook binnen Eemnes tot stand gebracht kunnen worden.

Wij zenden de portefeuillehouders van de gemeenten, Huizen, Blaricum en Laren een afschrift van deze reactie.

Namens de Adviesraad Sociaal Domein HBEL,

R.J. Manschot,
Voorzitter